

Brabant

Kantoor: Koningsstraat 105, 1000 Brussel, tel. 02/218.56.05

DE MALLEMUNT WAAIT OPEN

Gratis muziekfestival in Roodebeekpark

ST.-LAMBRECHTS-WOLUWE. — In het kader van het internationaal jazz-, pop- en folkmuziekfestival zal Malle-munt op zondag 29 augustus a.s., van 13 tot 20 u., in het Roodebeekpark gte St.-Lambrechts-Woluwe voor de animatie zorgen. „Villa“ heeft het gebeuren in dit park, waar het jeugdhuis „De Schakel“ is gevestigd. Heeft zulk jeugdhuis nog wel zin in Misschien niet meer in de oorspronkelijke bedoeling en betekenis; zij zijn nl. vooral opgericht (Jeugdhuis „De Schakel“ en het jeugdatelier „Wind-kind“) om de minder dan achttienjarige, die niet in een dancing mogen komen, toch eens de gelegenheid te geven bij elkaar te komen. De jeugd krijgt daar trouwens nog een beschermende hand boven het hoofd. Je leert er als jonge mens je eigen belangen kennen en ook die van de anderen. Je leert er compromissen sluiten, al gebeurt dat niet steeds zonder slag of stoot. Maar je leert er ook mekaar te

respecteren en dat is in het leven zeer veel waard. Je leert er omgangsmethoden en die helpen je om te slagen in de maatschappij van later.

Op het programma van 29 augustus: Engelse, Amerikaanse, Schotse, Franse en Belgische groepen; Lone Star, Engelslands nieuwste heavy rock formatie, in première voor het vasteland; Raymond van het Groenewoud, troetelkind van de polderpop, met zijn ietwat barokke levensobservatie; Jan Smed-groep van St.-Lambrechts-Woluwe, met Brabantse folksongs; Tjens en Couter, ruige Vlaamse rock en blues, voor dit concert begeleid door Karel Bogaert; Gerry Lockran; Ian Hunt en Cliff Aungier, een hartig stukje combinatie van folk en blues; Fack, Rock-Jazz, St.-Lambrechts-Woluwe.

De uitnodiging tot dit festival gaat uit van de h. Panneels, schepen van Nederlandse Cultuur en voorzitter van dit uniek muziekfestival. (L.P.)

NEDEROKKERZEEL EERTIJD'S BELANGWEKKEND DORP (3)

Balktermolen draaide al in 1154

Terwijl het Torfbroek in de XIIIe eeuw praktisch nog geen bebouwing bevatte, was dit wel het geval voor het ontgonnen gedeelte waarvan de Balktermolen het centrum vormde. De Balkestraat duidt hiervan de grens aan. Verbesselt wijst erop dat deze watermolen zeer oud was, vermits hij reeds tot het domein van Denain behoorde en hiermee samen rond 1154 overgedragen werd aan St.-Michiels-abdij. Het was trouwens de enige banmolen, lang vóór de windmolen op de Grevenberg werd gebouwd.

Voorname auteur trekt er verder de aandacht op dat de configuratie rond de Balktermolen aanduidt dat wij hier met een eigen complex te doen hebben. Een stel watergrachten betekenen luttelkens van een oud hofcomplex met wallen, waarin een motte en een voorhof duidelijk worden herkend. Het kon niet anders of hier, bij de overgang van de Molenbeek, moest reeds vroeg een versterking bestaan hebben.

In april 1230 gaf de abdij het bedrijf in pacht aan Hendrik Keyser, voor een tijdspanne van 20 jaar en mits een jaarlijkse huur van 44 Leuvense stuivers. Op 4 april 1686 bekwamen de kloosterlingen de toelating om het water van de beek uit Velttem en dat van de Reysembeek naar hun molen te leiden. De meeste geschiedschrijvers vermelden dat op dezelfde plaats in

Hier draaide reeds in 1250 het schoepenwiel van de eerste Balktermolen, op de grens met Erps-Kwerps en Kampenhout. Rechts het molenhuis, dat reeds voorkomt op de Caert van Listers Huys uit 1661. Begin van deze eeuw bestond er een ruime villa, die pas rond 1912 tot het hedendaagse kasteel werd omgebouwd. Het jaartal 1626, dat er pas 50 jaar geleden, op de buitenmuur van de kapel is aangebracht, is uiteraard erg misleidend voor de ouderdom van het kasteel „Ter Balkt“.

1626 een kasteel gebouwd werd, dat trouwens één der merkwaardigheden van de gemeente is gebleven. Hierbij viel het ons op dat de Kroniek van List ons uitvoerig inlicht over al wat er tijdens de XVIIe eeuw in de buurt van de molen plaatsvond. Alleen over een kasteel wordt er met geen woord gerept.

ONNAUWKEURIGHEDEN

St.-Michiels verkocht de watermolen in 1789 aan Jos Vounckx, hoogleraar en befaamd geneesheer van Maria-Theresia van Oostenrijk, en haar gemaal, Frans van Lotharingen. Begin van deze eeuw kwam het ganse complex in handen van Juul Wiltman, een Mechelaar, die er zich vestigde vanaf 1921, maar in 1931 de molen liet slopen. Zijn zoon Jaak deed er zijn intrede als eigenaar in 1932. Na hem werd het vanaf 1945 nog eigendom van Nestor Germanes.

Hedendaags bezitter is jonkheer Charles Mertens de Wilmars, doctor in de geneeskunde en hoogleraar aan de Leuvense Universiteit, hij betrok het kasteel sedert 1956 en bewoont het nog, samen met zijn gezin. Van hem vernamen we dat het gebouw helemaal niet in 1626

werd opgericht, zoals de ankers van de kapel ons willen doen geloven. Spreker toonde ons trouwens een foto uit 1905, waarop het gebouw zich wel voordoet als een ruime villa met kapel, vrij van anders. Nochtans werd het hoofdgebouw, samen met de stallen, omstreeks 1850 hersteld, maar het was pas rond 1912 dat het voorgedeelte van de villa het uitzicht van „kasteel“ kreeg!

Volgens prof. Mertens de Wilmars was Jaak Wittman een verwoed verzamelaar van antiek, gedenkstenen en ankers, die hij hier en daar liet inmetelen. Zo bevond er zich aan de linkerzijde van de kapel een grafsteen (nu verdwenen), die herinnerde aan iemand die met Nederokkerzeel geen uitstaans had. Zo is er thans binnenin een schouw, waarboven het jaartal 1663 prijkt, verder draagt een deuropening van de binnenkoer op haar imposten de vermelding „Anno 1767“. Een puntgevel rechts boven het vroegere molenwiel, kreeg een renaissance-spits uit 1731; de kapel werd gesierd met een „authentieke“ wijdingssteen uit 1703. de zuidergevel bevat een rondboogdeur met jaartal 1720 en

daarnaast een bas-reliëf met landbouwwerktuigen uit 1745.

Om nu terug te komen op de buitenmuur van de kapel, deze kreeg het jaartal 1626 in ankers toegewezen. De waarheid is evenwel binnenin de kapel te vinden, waar in de sacristie een houten bord aankondigt dat „hoc sacellum instauratum est 1935“ door Jacobus Wittman, ter nagedachtenis van zijn jonggestorven broer en zijn geliefde ouders. Prof. Mertens de Wilmars liet de kapel effectief inwijden in 1957 en sedertdien wordt er elke zondag mis gelezen voor zijn gezin en mensen uit de buurt. (D.M.)

ONGEVALLEN

DROGENBOS. — Op de Humaniteitsbaan, ter hoogte van Interbrabant, verloor autobestuurder Paul De Bock uit Schaarbeek de controle over zijn voertuig. De wagen week van de weg af en ging over de kop. Bestuurder De Bock werd oppervlakkig gewond. Erger was het gesteld met een inzittende vrouw, die levensgevaarlijk werd gewond en naar de St.-Elisabethkliniek te Ukkel overgebracht.

Geschonden Brussels centrum herstelt langzaam

Andere Europese steden, zoals Londen en Parijs, die al meer dan een eeuw megalopolissen zijn en daar op tijd de besluiten hebben uitgetrokken, bezitten reeds bijna een eeuw een metronet. Maar ook minder grote steden, zoals Madrid en Barcelona hebben het nut ingezien van ondergrondse verkeer en hebben metro's aangelegd toen de centra nog niet stikten in de auto's.

Brussel, de hoofdstad van Europa, lijdt al vele jaren onder de aanleg van de molleplassen, die de trams onder de grond moeten helpen. Eindelijk is dan de Noord-Zuidverbinding klaar-gekomen en krijgen de lanen van het centrum een vernieuwd uitzicht. En, we bekennen het graag, dat uitzicht is er veel op verbeterd. Eerlang zal het gedaan zijn met de vele tram die nu achter het standbeeld van Frans Anneessens doorrijden, de roemrijke held, de opperdeken van de „natiën“, de verdediger van de vrijheden van de ambachten, die door de oostenrijkers werd onthoofd in 1719. „Te Brussel in de kerk, met boeien zwaar bevracht, doorwaakt Anneessens, sterker na vroom gebed, de nacht...“ Anneessens staat daar op het plein van dezelfde naam, een van de naargeestigste pleinen van geheel Brussel, met dat aartslelijke schoolgebouw achteraan en, met over de daken heen, een van de lelijkste torens van geheel Brussel, de toren van de St.-Antoniuskerk.

De trams schieten de Artesië-

straat in, naar de ringlaan toe. Het enige wat we er in die paar jaren hebben bijgeleerd is dat Anneessens gestandbeeld werd door beeldhouwer Thomas Vinotte. De naam staat nl. achter op de sokkel.

Maar, al die tijd hebben vele winkeliers, met de pui op de middenlanen, een moeilijke tijd doorgemaakt. Ze zaten geplaagd met houten bruggen en met hekken, met grote omwegen en met modderpoelen in de herfst- en in de wintertijd. Er zijn er die hun zaak dientengevolge over de kop hebben zien gaan...

Maar kom, er komt weer lijn en kleur in de omgeving. Kleur, want de stad heeft grote bakken neergezet met bloemen. De misere is evenwel nog niet gedaan. Want nu gaan de ijverige jongens van de M.I.V.B., wat betekent: de Intercommunale Tram-

Belangrijke diefstal

LINKEBEEK. — Onbekenden hebben ingebroken in het magazijn van een binnenhuis-architect, gelegen Alsembergse-Door middel van een betonnen steenweg 93, te Linkebeek. Tegels verbrijzelden de inbrekers een grote ruit en kregen toegang tot het magazijn. Er werd een belangrijke en omvangrijke buit weggehaald, waaronder een bandopnemer en tal van verkoopartikelen. Men heeft het vermoeden dat de dieven zich met een bestelwagen verplaatsen. Het onderzoek werd op gang gebracht door de rijkswacht van Halle.

maatschappij, zich gedurende niet minder dan zeven maanden — gelukkig overwegend bij nacht — bezig houden met het opbreken en wegruimen van de 2,5 km lange, dubbele tramrails. En dan zal het centrum eindelijk weer in orde zijn. Ondertussen begint de metro-ellende in St.-Jans-Molenbeek en in Anderlecht. Dat zal daar ook duren en... duren. (L.P.)

„Het Hemelbed“ in K.V.S.

BRUSSEL. — De Kon. Vlaamse Schouwburg heropent op donderdag 26 augustus a.s. te 20 u., met „Het Hemelbed“, van Jan De Hartog. Het betreft een voorstelling buiten abonnement (herneming van het seizoen 1975-76). Regie: Nand Buyl en decor: Mon Govaerts, met Rik Andries en Chris Lomme.

Het succes van dit charmante stuk hoeft geen betoef. Tijdens het voorbije seizoen werd het drie weken gespeeld voor volle zalen. Men moest zelfs publiek weigeren. Ook gte Knokke kende het tweemaal een overonderend succes. En in de verschillende andere steden waar K.V.S. met „Het Hemelbed“ te gast was, werd het eveneens uitbundig onthaald.

K.V.S. meende dan ook dat „Het Hemelbed“ aan alle vereisten voor een herneming voldeed om het opnieuw op zijn programma te nemen en aldus aan diegenen die het nog niet zagen of aan diegenen die het opnieuw willen zien, de kans te geven naar dit Hemelbed te komen kijken.

In „Het Hemelbed“ krijgt men momentopnamen uit 35 jaar huwelijks-wel-en-wee. In K.V.S. op 26, 27, 28 aug. te 20 u., 29 aug. te 15 en 20 u., 31 aug., 1, 2, 3, 4 sept. te 20 u. en op 5 sept. te 15 en 20 u.

Plaatsbespreking: in K.V.S. op speeldagen van 13 tot 19 u., op niet-speeldagen van 13 tot 17 u.; tel. 02/219.49.44 (4 lijnen).

Uit Zolder

KWB en KAV organiseren samen met de jeugdverenigingen van Zolder op zondag 29 oog in het centrum der parochie een vlooiemarkt. Zij verwachten allen in de feesttent op het pleintje voor de Jogram om van 10 tot 12 u. een keuze te maken van hetgeen men wenst te kopen. Inwoners van het centrum en haar wijken zoeken wel eens rond om iets te vinden dat zij op zaterdag 28 augustus 's morgens aan de ophalenden kunnen meegeven. OH

Algemene vergadering. —

JAN VERMEIR UIT OPWIJK VANDAAG 103
In beperkte familiëkring viert de familie Vermeir vandaag